

РЕЦЕНЗІЯ

дисертації

Іванець Наталії Вікторівни на тему

«Феномен громадянської освіти в умовах інформаційної війни: соціально-філософський аналіз», поданої

на здобуття наукового ступеня доктора філософії

за спеціальністю 033 – Філософія

Як рецензенту мені хочеться відзначити високу актуальність дослідження феномену громадянської освіти, особливо в контексті сучасних соціальних та політичних викликів російсько-української війни. Робота, представлена авторкою, є значущим внеском у розуміння цієї теми, і вона заслуговує на детальний аналіз та оцінку.

Громадянська освіта у епоху стрімких змін та конфліктів набуває особливої актуальності та значущості. У часи, коли світ стикається з безпрецедентними викликами, такими як глобалізація, технологічний прогрес, кліматичні зміни, а також геополітичні конфлікти і війни, громадянська освіта відіграє ключову роль у формуванні обізнаних, відповідальних та активних громадян. Вона сприяє розвитку критичного мислення, етичної свідомості та розуміння громадянських прав і обов'язків, що є невід'ємними для підтримки демократії, соціальної справедливості та миру. У сучасному світі, де інформація та дезінформація швидко поширюються через медіа та соціальні мережі, здатність критично аналізувати інформацію та розуміти політичні процеси стає надзвичайно важливою. Таким чином, громадянська освіта є фундаментом для розвитку сильних, стійких громад та суспільств, здатних адаптуватися та ефективно реагувати на швидкі зміни та виклики сучасності.

У першому розділі, присвяченому теоретичним та методологічним засадам дослідження громадянської освіти, авторка показує глибоке розуміння тематики. Цінність цього розділу полягає у вмілому поєднанні теоретичних концепцій з історичною перспективою, що сприяє зрозумілому висвітленню еволюції та

значущості громадянської освіти. Завершальні узагальнення допомагають виокремити ключові висновки.

Другий розділ, який аналізує вплив інформаційних війн на громадянську освіту, є особливо актуальним враховуючи сучасний глобальний контекст. Авторка ефективно розглядає соціокультурні детермінанти та наслідки цих війн, надаючи важливий внесок у розуміння цього явища. Висновки в цьому розділі чітко резюмують ключові аспекти, підкреслюючи їх значення.

У третьому розділі Наталія Вікторівна зосереджується на пропозиціях щодо удосконалення громадянської освіти, виявляючи здатність аналізувати існуючі практики та пропонувати конкретні напрями для їх покращення. Розгляд різних освітніх контекстів і їх впливу на громадянську освіту є особливо цінним, а висновки в цьому розділі є практичними та обґрунтованими.

Завершуючи, хочу надати три *побажання* для подальшого розвитку роботи:

по-перше, розширити міждисциплінарний підхід, включивши перспективи з суміжних дисциплін, таких як соціологія та політичні науки;

по-друге, включити емпіричне дослідження, таке як опитування або аналіз випадків, для підтримки теоретичних висновків;

по-третє, розглянути громадянську освіту в міжнародному контексті, що допоможе виявити її глобальне значення та вплив.

У цілому, робота є вагомим внеском у дослідження громадянської освіти, демонструючи глибоке розуміння теми та прагнення до її розвитку та удосконалення. Дисертація повністю відповідає вимогам до оформлення дисертацій, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017р. №40 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України №759 від 31.05.2019 р.) та п. 10 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року №167, Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року №44 та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про

присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами, внесеними відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21 березня 2022 року №341).

Рецензент:

Бакка Тамара Володимирівна

доцент кафедри методології

та методики суспільних дисциплін

Українського державного університету

імені Михайла Драгоманова

